

ζόμενος ἐπὶ τῶν διατάξεων τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν Συγγραφῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου λαμβάνων ὑπ' ὄψει τὰς ἐκθέσεις καὶ τῶν δύο μερῶν καὶ τὴν ἀμειφθεῖσαν ἀλληλογραφίαν ἐσχημάτισε τὴν γνώμην ὅτι ἡ παρέμβασις τοῦ Ἐλέγχου ἦτο ἄστοχος καὶ ὅτι οὗτος ὑπερέβη τὰ δικαιώματά του θέλων νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν Ἐταιρίαν παρὰ τὰς παρατηρήσεις καὶ ἐπανειλημμένας διαμαρτυρίας αὐτῆς, ἴδιον τύπον ἀτμαμάξης.

Ἡ Ἐταιρία, προσθέτει ὁ κ. Ἀγγελόπουλος, ἀναλαβοῦσα τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου κατ' ἀποκοπὴν καὶ ἐκμεταλλευομένη συνάμα αὐτὸν εὐθύνεται διὰ τὴν συντήρησιν καὶ δι' ἐκμετάλλευσιν ἀσφαλῆ καὶ οἰκονομικὴν. Ἡ Ἐταιρία ἐπομένως ἦτο ἡ μόνη κατάλληλος ὅπως ἐκλέξῃ τὴν ἀτμαμάξαν ἣτις εἶναι τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἣν εἶχεν ἀναλάβῃ. Αὕτη καὶ μόνη ἠδύνατο νὰ ἀποφασίσῃ κατόπιν μελέτης, περὶ τοῦ προσφορωτέρου τύπου ὡς πρὸς τὴν ἀνωδομὴν τῆς γραμμῆς, τὴν τομὴν αὐτῆς, τὸ βάρος τῶν ἐλασμάτων, τοὺς ὄρους τῆς κινήσεως καὶ τὴν τεχνικὴν δεξιότητα τοῦ προσωπικοῦ ὅπερ διευθύνει τὰς ἀτμαμάξας.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ τύπου τῆς ἀτμαμάξης εἶναι ἐπίσης στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῶν ἄλλων ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, μετὰ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς ταχύτητος τῶν ἀμαξοστοιχιῶν κτλ. ὄρων δηλ. ὧν ἡ Ἐταιρία εἶναι ὁ καλλίτερος κριτής. Ἀφ' ἑτέρου τὸ ἄρθρ. 43 τῶν συγγραφῶν δίδει καὶ εὐλόγως εἰς τὴν Ἐταιρίαν πλήρη ἐλευθερίαν ὅπως προτείνῃ τροποποιήσεις τῶν ἐγκειμένων ἤδη τύπων ἀτμαμαξῶν καὶ κανονίξῃ τὰς λεπτομερείας τούτων.

Οὐδεμίαν ἄλλως τε σύγκρισιν μετὰ τῆς ὑπὸ διατιθεῖσαν γραμμῆς καὶ ἐκείνης τῆς Βάδης. Μεταξὺ Ἀθηῶν καὶ Λαρίσεως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀμαξοστοιχιῶν εἶναι περιορισμένος καὶ οὗτοι εἶσιν τὴν σήμερον μικτοί. Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐλάσματα τῆς Βάδης, ὅπως λέγει ἡ Ἐταιρία, εἶχον βάρος 36 χιλγ. 200 κατὰ μέτρον καὶ ἀντικατεστάθησαν δι' ἄλλων τῶν 42 χιλ. ἐνῶ ὁ ἡμέτερος σιδηρὸς ἔχει τοιαῦτα ἐν χορῆσι τῶν 34 μόνον κλ. (XIX Συγγραφῶν) Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι τὰ ἐλάσματα ταῦτα εἰς Βιδὴν ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ στρωτήρων ἐχόντων μετὰ τῶν ἀπόστασιν 0μ 72 ὡς ἀνώτατον ὄρον, ἔναντι τοιαύτης διὰ τὴν γραμμὴν Λαρίσεως 0μ. 95.

Καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως ἐξετάζων τὸ ζήτημα, ὁ συνδιαιτητὴς κ. Ἀγγελόπουλος, φρονεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ ἐπιβάλλῃ ἀτμαμάξας ἃς δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ ἡ Ἐταιρία καὶ αἵτινες ἐμποδίζουσιν αὐτὴν νὰ βελτιώσῃ τὸ σύστημα τῆς ἔλξεως ὅπως τοῦτο ἐπραξάν αἱ Ἐταιρίαί τῶν Σιδηροδρόμων τῆς

Πελοποννήσου καὶ τῆς Θεσσαλίας, θέσασαι εἰς ἐφαρμογὴν λίαν ἐπιτυχῶς τὰς νέας δι' ὑπερθέρμου ἀτμοῦ ἀτμαμάξας, αἵτινες ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ ἔδωκαν, κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδικῶν, ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Ἔπεται συνέχεια.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ἐκθέσεις περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν βιώσιμων βιομηχανιῶν καὶ τῶν μέτρων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐνισχύσεως αὐτῶν

Πρὸς τὸ ἐν Βόλῳ συνεληθὸν Γ' Πανελληνίον Συνέδριον τῆς γεωργίας, βιομηχανίας καὶ ἐμπορίου

ΥΠΟ ΤΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΤΟΥ

Π. Δ. ΖΑΧΑΡΙΑ

Ἡ βιομηχανία ἡμῶν, ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη σημαντικὰς ἐπιδείξασα προόδους, κατὰ πολλῶν καὶ ποικίλων ἐπαίσεις καὶ ἀκόμη παλαίει ἐμποδίων, ἐν τῇ παιδικῇ δ' ἔτι αὐτῆς ἡλικίᾳ εὐρισκομένη παρουσιάζει ἐν πολλοῖς ἀτελείαις, ὥστε νὰ σχηματισθῶσιν ἐπικίνδυνοι προλήψεις καὶ νὰ συζητῆται σοβαρῶς περὶ πολλῶν βιομηχανιῶν, ὅτι δὲν εἶναι βιώσιμοι, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ συντηροῦνται δι' ὑπερόγκου τελωνειακῆς προστασίας πρὸς ζημίαν τοῦ πολλοῦ κόσμου καὶ ὀφέλειαν ὀλίγων ἐργοστασιαρχῶν, καὶ ὅτι προτιμότερον εἶναι αἱ τοιαῦται βιομηχανίαί νὰ ἐκλείψωσι. Οὕτως ἐτέθη καὶ ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου τούτου πρὸς συζήτησιν τὸ θέμα περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν βιώσιμων βιομηχανιῶν καὶ περὶ τῶν μέτρων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐνισχύσεως αὐτῶν. Ἀλλὰ πῶς θὰ καθορίσωμεν ποῖαι εἶναι αἱ βιώσιμοι βιομηχανίαί καὶ ποῖαι αἱ μὴ;

Βιομηχανία εἶναι ὁ κλάδος ἐκεῖνος τῆς παραγωγῆς, διὰ τοῦ ὁποῖου τὰ πρῶτα προϊόντα τῆς φύσεως μετασκευάζονται εἰς ἕτερα χρήσιμα ἀντικείμενα. Τοιαύτη οὕσα δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ οὐ μόνον ἐντοπίους ἀλλὰ καὶ ἕτερον χωρῶν εἰσαγομένας πρώτας ὕλας, εἰς τοῦτο δ' ἔγκειται ἀκριβῶς καὶ ἡ μεγίστη αὐτῆς σπουδαιότης, καθ' ὅσον πολλαπλασιάζει τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ τόπου πολὺ ὑπὲρ τὸ ὄριον τῆς φυσικῆς αὐτοῦ παραγωγικότητος καὶ συντελεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν σοβαροῦ ἔθνικοῦ πλοῦτου. Ἡ χρησιμότης, τὸ ἀπαραίτητον τῆς βιομηχανίας διὰ τὴν πρόδον οἰασ-

δήποτε χώρας κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα εἶναι ἐκτὸς πάσης συζητήσεως. Διὰ ταύτης μόνης δύναται νὰ ἀναπτυχθῶσι πόλεις παρέχουσαι εὐμάρειαν καὶ ἀπόλαυσιν κοινωνικοῦ καὶ πνευματικοῦ βίου ἀναλόγους πρὸς τὰς σημερινὰς προόδους τῆς ἀνθρωπότητος· διὰ τῆς βιομηχανίας θὰ ἀναπτιγῆ εἰς τελειότητα καὶ ἡ γεωργία διὰ τῆς παροχῆς τεχνικῶν λιπασμάτων, ὕδατος ἀρδεύσεως, διαφόρων μέσων διευκολυνόντων τὴν καλλιέργειαν καὶ τῆς καλλιτέρας χρησιμοποίησεως πολλῶν γεωργικῶν προϊόντων. Ἄνευ βιομηχανίας εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῶμεν σοβαρὰν ἐθνικὴν πρόοδον καὶ ἡ βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις πρέπει νὰ εἶναι ἐκ τῶν κυριωτέρων μελημάτων τῆς πολιτείας.

Ἡ ἀνάπτυξις ὅμως τῆς βιομηχανίας ἐξαρτᾶται ἐκ πολλῶν καὶ ποικίλων συνθηκῶν. Χρειαζονται πρῶται ὕλαι ἄφθονοι, καταλλήλου ποιότητος καὶ εὐνοὶ· πρέπει τὰ ἔξοδα ἐγκαταστάσεως τῶν ἐργοστασίων νὰ εἶναι μικρά· πρέπει τὰ ἔξοδα λειτουργίας τῶν ἐργοστασίων νὰ μὴ εἶναι μεγάλα, δηλαδή ἡ κινητήριος δύναμις νὰ εἶναι εὐθνή, ἢ ἐν γένει διαρρυθμισίς τῆς ἐργασίας ὑπὸ τεχνικὴν ἔποψιν οἰκονομικὴ καὶ οἱ ὑπάλληλοι καὶ τεχνῖται καλῶς μεμορφωμένοι καὶ οὐχὶ πολυδάπανοι· πρέπει ἡ πώλησις τῶν προϊόντων νὰ εἶναι εὐχερῆς καὶ εἰς καλὴν τιμὴν· πρέπει τὸ χρεῖμα νὰ εἶναι εὐπρόσιτον, μὲ μικρὸν τόκον, καὶ ἡ κυκλοφορία αὐτοῦ ταχεῖα καὶ ἀσφαλῆς. Τέλος ἡ ὑπαρξία πολλῶν βιομηχανιῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς γεινιάσεως ἄλλων ἐξασφαλίζουσῶν εἰς αὐτὰς εἴτε τὴν προμήθειαν τῶν πρώτων ὑλῶν εἴτε τὴν πώλησιν δευτερευόντων τινῶν προϊόντων, τὰ ὅποια ἄλλως θὰ ἔμενον ἄχρηστα καὶ θὰ ἐπεβάρυνον τὴν ἐν λόγῳ βιομηχανίαν.

Βλέπομεν λοιπὸν πόσον δυσχερῆ εἶναι τὰ πρῶτα βήματα τῆς βιομηχανίας μέχρις οὗ αἱ ἀνωτέρω μνησθεῖσαι συνθῆκαι καταστῶσιν εὐνοϊκαί, διότι ἐφ' ὅσον ἡ γεωργία δὲν δίδει τὰς καταλλήλους πρώτας ὕλας καὶ ἡ συγκοινωνία καὶ τὸ ἐμπόριον δὲν παρέχουσι ταύτας ἄφθονους καὶ εὐθνήας· ἐφ' ὅσον ἐλλείψει καταλλήλων τεχνιτῶν καὶ καταλλήλου ὀργανώσεως τὰ ἔξοδα ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐργοστασίων εἶναι μεγάλα· ἐφ' ὅσον τὸ χρεῖμα εἶναι ἀκριβὸν καὶ ἡ κυκλοφορία αὐτοῦ δυσχερῆς καὶ ἐπισηφαλῆς· ἐφ' ὅσον τέλος δὲν ὑπάρχουσι πολλὰ βιομηχανία συμπληροῦσαι ἀλλήλας, εἶναι ἀδύνατον νὰ παράγῃ τὰ προϊόντα αὐτῆς εἰς τιμὰς δυναμένας νὰ συναγωνισθῶσι τὰς τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων ἐθνῶν, καὶ ἂν ἡ κυβέρνησις τῆς χώρας ὡς φιλόστοργος μήτηρ δὲν περιβάλλῃ τὴν ἀριτενεῖ αὐτῆς βιομηχανίαν διὰ τῆς ἀγρύπνου αὐτῆς προστασίας

καὶ προφυλάξῃ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀπηνοῦς καὶ ἀμειλίκτου συναγωνισμοῦ τῶν βιομηχανικῶς προηγμένων ἐθνῶν, θὰ βλέπῃ ταύτην διαρκεῖς εἰς τὰ πρῶτα αὐτῆς βήματα καταπνιγομένην. Ἄν ἡ βιομηχανία δὲν προστατευθῆ δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ ζήσῃ, νὰ ἀνδρωθῆ καὶ ὀργανωθῆ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀντεπεξέλθῃ νικηφόρος κατὰ τοῦ ἔξωθεν συναγωνισμοῦ καὶ παράσχῃ εἰς τὴν πολιτείαν τὴν παρ' αὐτῆς ἀναμενομένην πρόοδον καὶ παραγωγὴν ἐθνικοῦ πλοῦτου. Ἡ ἑλληνικὴ πολιτεία ἐπροστάτευσε μέχρι τοῦδε τὴν βιομηχανίαν διὰ τῆς ἐπιβολῆς εισαγωγικῶν τελῶν. Τὰ εισαγωγικὰ τέλη εἶναι τὰ τεῖχη τὰ ἀσφαλίζοντα ἀπὸ τῶν ξένων ἐπιδρομῶν καὶ ἡ βιομηχανία ἡμῶν ἀνεπτύχθη ἤδη εἰς σημεῖον δι' ὃ πρέπει νὰ εἰμεθα ὑπερήφανοι, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον οὐδεμία ἄλλη σχεδὸν παρεσχέθη ἐσωτερικῇ βοήθειᾳ καὶ ὅλοι γινώσκομεν μὲ ποίαν καταβολὴν κόπων καὶ μὲ πόσα ἔξοδα κατώρθωσαν οἱ ἱδρῦται διαφόρων ἐπιχειρήσεων νὰ ἀγάγωσιν αὐτὰς εἰς τὴν σημερινὴν αὐτῶν περιωπὴν· εἶναι δὲ ἀπορίας ἄξιον πῶς ἐγεννήθη φθόνος ἐναντίον αὐτῶν ὅτι δὲν κατεστράφησαν ἀλλὰ παρὰ προσδοκίαν προώδευσαν καὶ ζηλοτύπως ἀποβλέπονται τὰ ὀλίγα αὐτῶν κέρδη χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὅψιν τὸ ποσὸν τῶν ἀτόμων τὰ ὅποια μετ' αὐτῶν κερδίζουσι τὸν ἄρτον τῶν καὶ εἰς ἀνώτερον πολιτισμῷ προάγονται ἐπίπεδον.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων συνάγεται ὅτι δὲν ὑπάρχουσι γενικὰ γινώρισματα πρὸς διάκρισιν τῶν βιομηχανιῶν εἰς βιωσίμους καὶ μὴ, ὥστε νὰ προτείνωμεν τὴν προστασίαν τῶν μὲν καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν ἄλλων. Βιομηχανία τις δύναται νὰ χαλαίρῃ ἐκ τῆς ἀνεπαρκείας ἢ κακῆς ποιότητος τῆς ἐντοπίου πρώτης ὕλης ἄλλῃ ἐκ κακῆς τῆς διευθετήσεως τῶν κατ' αὐτὴν ἐλλείψει πείρας· ἄλλῃ ἔνεκεν ὑπερβολικῶν βαρῶν τοῦ κεφαλαίου· ἄλλῃ ἔνεκεν ἐλλείψεως τῶν καταλλήλων μεμορφωμένων ἐργατῶν· ἄλλῃ ἔνεκεν ἐλλείψεως βοθητικῶν γειτονικῶν βιομηχανιῶν ἄλλῃ ἔνεκα τῆς μικρᾶς καταναλώσεως τῶν προϊόντων αὐτῆς κτλ. καὶ οὕτως ἔχη ἀνάγκη τῆς τελωνειακῆς προστασίας. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ στηριξώμεν τὴν διάκρισιν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς τελωνειακῆς προστασίας ἢ ἐπὶ τῆς προελεύσεως τῶν πρώτων ὑλῶν, ἂν δηλαδή εἶναι ἐντόπιοι ἢ εισάγονται ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, θὰ διαπραξώμεν τὰ μέγιστα τῶν σφαλμάτων. Ἀρτία βιομηχανία εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ εισαγωγῆς καὶ ξένων πρώτων ὑλῶν, διότι οὐδέποτε εἶνε δυνατόν χωρὰ τις νὰ παράγῃ ἀπάσας τὰς πρώτας ὕλας εἰς τὴν ἀπαιτούμενην ποιότητα, πολὺ μᾶλλον ἢ ἡμετέρα· ἄλλως αἱ βιομηχανίαι αἱ ἐπεξεργαζόμεναι πρῶ-

τας ύλας έντοπίους ζητοῦσι τὴν προστασίαν χάριν τῶν γεωργῶν, ὅταν ἡ γεωργία δὲν παρέχῃ ταύτας ἀρκετὰ ἀφθόνους καὶ εἰς τὴν τιμὴν τοῦ διεθνoῦς ἔμπορίου. Ἄν ὁ έντόπιος σίτος ἦτο ἀφθονος καὶ εὐθηνός δὲν θὰ ἐπεβάλλετο εἰσαγωγικός δασμός ἐπὶ τοῦ ἔξωθεν εἰσαγομένου καὶ δὲν θὰ ἐφορολογεῖτο ἀναλόγως καὶ τὸ ἄλευρον ἂν λοιπὸν θεωρήσωμεν τὴν ἀλευροβιομηχανίαν μὴ βιώσιμον καὶ ἀφαιρέσωμεν τὸν δασμὸν δὲν θὰ βλάψωμεν ἀπλῶς τοὺς ὀλίγους ἀλευροβιομηχάνους καὶ τοὺς ἐργάτας τῶν ἀλευρομύλων, ἀλλὰ τὸ σύνολον τοῦ μεγάλου γεωργικοῦ πληθυσμοῦ τοῦ ἀπαζῶντος ἐκ τῆς καλλιιεργείας τοῦ σίτου. Πλεῖσται ἄλλως βιομηχανίαι ἐπὶ ἔτη φυτοζωοῦσαι ἀνεπτύχθησαν εἰς ὠριμότητα καὶ δὲν ἐπωφελoῦνται πλέον πρὸς διατίμησιν τῶν προϊόντων τῶν τοῦ τελωνειακοῦ δασμοῦ, ὅστις ἀπλῶς χρησιμεύει πρὸς ἀσφάλειαν κατ' ἀθεμίτου ἔξωθεν συναγωνισμοῦ. Ἡ ἰδέα ὅτι οἱ βιομηχανοὶ κερδίζουσιν ὄλην τὴν διαφορὰν τιμῆς τὴν ἐκ τῆς ἐπιβολῆς εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ ἐπερχομένην εἶναι ἐσφαλμένη ἢ διαφορὰ πληρώνεται εἰς ἐργατικά καὶ τόκους, ὅταν δ' ἀναπτυχθῇ ἡ βιομηχανία διατίθεται εἰς ὄφελος τῶν καταναλωτῶν ἐκπιπυμένων τῶν τιμῶν πρὸς αὔξησης καὶ ἐξασφάλισιν τῆς καταναλώσεως. Ἐν οὐδεμίᾳ ὁμως περιπτώσει συμφέρει ἢ κατάργησις τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ διότι καὶ ἡ ἀνδρωθεῖσα βιομηχανία δύναται νὰ καταπνιγῇ ὑπὸ τῶν συναγωνιστῶν τοῦ ἔξωτερικοῦ, οἵτινες θὰ συνηπίζοντο ὅπως διὰ τεχνικῆς εἰδικῆς ἐκπύσεως τῶν τιμῶν φέρωσιν αὐτὴν εἰς χρεωκοπίαν. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μὴ βιώσιμοι, βιομηχανίαι ἀτυχήσασαι μεθ' ὄλην τὴν τελωνειακὴν προστασίαν ὡς ἡ τῆς σακχαροποιίας, διότι καταλλήλως οργανοῦμεναι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκ τῆς προηγηθείσης ἀποτυχίας ληφθέντων διδαγμάτων δύναται νὰ εὐδοκημήσωσι. Τοιαῦτα ἀποτυχία εἶναι μοιραῖα συμπτώματα πάσης προόδου καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποθαρρύνωσιν εἶναι οἱ πρόμαχοι οἱ πίπτοντες ὅπως προπαρασκευάσωσι τὴν δίοδον εἰς τοὺς ὀπισθεν ἐρχομένους νικητάς.

Μετὰ τὰ λεγθέντα καταφαίνεται ὅτι ὁ καθορισμός τῶν βιομηχανιῶν εἰς βιώσιμους καὶ μὴ βιώσιμους εἶναι ἀνέφικτος καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ θέμα συζητήσεως ὡς ἡ προκειμένη. Πᾶσα βιομηχανία δύναται νὰ εἶναι ἀναλόγως τῶν περιστάσεων βιώσιμος ἢ μὴ βιώσιμος καὶ τὸ ζήτημα τῆς προστασίας πρέπει νὰ συζητηθῇ γενικῶς. Πρέπει νὰ προστατευθῇ ἢ παραγωγῇ καὶ αὐξήσωσιν αἱ πλοτοπαραγωγοὶ δυνάμεις τῆς χώρας. Πρέπει νὰ ἀφελθῇ ἐλευθέρᾳ ἢ εἰσαγωγῇ πρώτων ὑλῶν,

ἐφ' ὅσον δὲν θίγεται ἡ έντόπιος γεωργικὴ παραγωγή, καὶ νὰ φορολογηθῶσι τὰ εἰσαγόμενα ἔτοιμα προϊόντα, ὥστε νὰ προστατευθῇ ἢ ἐργασία ἐν τῷ τόπῳ. Τὸ ὅτι διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἐπέρχεται αὔξησις καὶ τῶν τιμῶν διαφόρων προϊόντων δὲν πρέπει νὰ μᾶς φοβίξῃ, διότι ἐξ ἄλλου δημιουργεῖται ἐργασία καὶ ἐπέρχεται κατὰ μείζονα ἀναλογίαν αὔξησις τῶν εἰσοδημάτων καὶ τῆς ἐν γένει περιουσίας τῶν ἀτόμων.

Ἡ προστασία ὁμως τῆς βιομηχανίας δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ, ὡς μέχρι σήμερον, ἀπλῶς εἰς τὴν ἐπιβολὴν εἰσαγωγικῶν τελῶν. Χρειάζεται ὡς ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν εὐθηνὸν κεφάλαιον, χρειάζονται ἐργάται ἐξησκημένοι καὶ νομοταγεῖς, χρειάζονται ἡμερομίσθια μικρά, χρειάζεται νομοθεσία κανονίζουσα τὰ τῆς ἰδρύσεως καὶ λειτουργείας τῶν ἐργοστασίων, νομοθεσία ἐξασφαλίζουσα τὸ τε κεφάλαιον καὶ τὴν ἐργασίαν κλπ. Πρέπει οἱ πολέμοι τῆς προστασίας τῆς βιομηχανίας νὰ μελετήσωσι τὰς δυσχερείας καθ' ὧν παλαιούσιν οἱ βιομηχανοὶ, ἄλλοι ἔνεκα τῆς ἀτελοῦς καὶ ἐκ τῶν ἐνότων γενομένης ἐγκαταστάσεως καὶ τῶν ὑπερόγκων χρηματικῶν ὑποχρεώσεων ἄλλοι, ἢ μᾶλλον ἅπαντες, διαρκῶς ταιλαιωρούμενοι πρὸς μόρφωσιν ἐργατῶν, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε κατορθώνουσι, καθ' ὅτι οἱ ἐργάται ἅμα ἐκμαθόντες τι ἀμέσως ἀπέρχονται καὶ ζητοῦσιν ἐργασίαν εἰς ἄλλην βιομηχανίαν ἄλλοι ἔνεκεν ἀνηθίκου συναγωνισμοῦ τρίτων ἐπωφελουμένων ὄλων τῶν κόπων καὶ ἐξόδων τοῦ πρώτου νεωτερισμὸν τινα εἰσαγαγόντος κτλ. καὶ τότε θὰ ἴδωσιν ὅτι ἀπαιτεῖται προστασία, ἀλλὰ προστασία τελεία καὶ πλήρης οὐ μόνον τελωνειακὴ ἀλλὰ καὶ νομοθετικὴ, κανονιστικὴ πλείστων καὶ ποικίλων λεπτομερειῶν.

Ὡς λόρισμα τῆς μελέτης ἡμῶν προτείνομεν ὅπως τὸ συνέδριον κανονίζον τὰς ἐν τῷ μέλλοντι συζητήσεις αὐτοῦ διατυπώσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ ἐπόμενα αἰτήματα ὅπως βαθμηδὸν συντελεσθῇ ἡ ποθουμένη πραγματικὴ καὶ πλήρης προστασία.

1) Ἐν πρώτοις νὰ διατηρηθῇ ἡ τελωνειακὴ προστασία, μεταρρυθμιζομένου ἀπλῶς τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου καὶ συμπληρουμένου ἀναλόγως τῆς σημερινῆς ἀναπύξεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας. Τὴν προπαρασκευαστικὴν ταύτην μεγάλην ἐργασίαν ἐξετέλεσεν ἤδη ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συσταθεῖσα ἐξ εἰδικῶν ἐπιτροπῆ ὑπὸ τὴν δεξιὰν διεύθυνσιν τοῦ κ. Π. Ζαλοκώστα, διευθυντοῦ τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ δασμολογίου πρέπει νὰ γίνηται κατὰ μικρὰ χρονικά

διαστήματα ὅπως ἐπιφέρωνται τακτικῶς αἱ ἐκάστοτε ἀπαιτούμεναι νέαι μετατροπαὶ καὶ συμπληρώσεις.

2) Νὰ ἰδρῶθῃ, «*Τράπεζα Βιομηχανικῆς πίστεως*» ἥτις νὰ παρέχῃ πιστώσεις καὶ χρεωλυτικὰ δάνεια εἰς ἀσφαλεῖς ἐπιχειρήσεις, ἥτις νὰ διευκολύνῃ τὴν σύστασιν μετοχικῶν ἐταιρειῶν, ἥτις ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ διοχετεύσῃ τὸ ἀκίνητοῦν σήμερον κεφάλαιον εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἡ ἔλλειψις βιομηχανικῆς πίστεως εἶναι ἐπαισθητὴ καὶ μόνον ἡ ἡμετέρα χώρα στερεῖται ταύτης. Τὸ ὅτι καὶ ἄνευ τοιαύτης ἰδρῶθῃ παρ' ἡμῖν βιομηχανία εἶναι ἐκ τῶν πολλῶν θαυμάτων τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπιδείξῃ ἡ νεοελληνικὴ ἐν γένει πρόοδος.

3) Νὰ δημιουργηθῇ τάξις ἐργατῶν ἰκανῶν, ἐχόντων ἀντίληψιν τῶν καθηκόντων των καὶ συναίσθησιν τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας των· ἐργατῶν ἐπιδιωκόντων τὴν ἀύξησιν τῶν ἐπιδομάτων αὐτῶν διὰ τῆς ἀύξήσεως τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας των. Ἡ βιομηχανία χρειάζεται στρατῶν ἰκανῶν καὶ μονίμων ἐργατῶν καὶ ἀφοσιωμένων εἰς τὴν ἐργασίαν των. Πρέπει νὰ ἐμπνέηται ὁ ἐργάτης ὑπὸ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ νὰ ἐκτελῇ μετ' ἀκριβείας τὸ ἀνατιθέμενον αὐτῷ ἔργον. Πρέπει νὰ κατανηθῇ ὅτι ἡ βιομηχανία ἡμῶν ὑστερεῖ κατὰ πρῶτον λόγον ὡς πρὸς τὴν τεχνικὴν μόρφωσιν τῶν ἐργατῶν καὶ τὴν μικρὰν παραγωγικότητα τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ὥστε τὰ ἔξοδα κατασκευῆς τῶν διαφόρων προϊόντων νὰ αὐξάνονται ὑπερβολικὰ.

4) Νὰ ψηφισθῶσι διάφορα νομοθετήματα κανονίζοντα τὰ κατὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἐργοστασίων, νομοθετήματα ἐξασφαλίζοντα τὰ κεφάλαια, τοὺς ἐργάτας καὶ τὴν ἐργασίαν.

Ἡ προστασία τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας διὰ τῆς χορηγίας προνομίων εὐρεσιτεχνίας εἶναι ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς βιομηχανικῆς προόδου. Τὸ πρῶτον συνέδριον ἐζήτησε τὴν ψήφισιν νόμου περὶ ἀπονομῆς προνομίων εὐρεσιτεχνίας, κατ' ἐμὴν εἰσήγησιν, ὑποβαλόντος καὶ πλήρες τὸ κείμενον αὐτοῦ, αἱ ἔκτοτε δὲ πολλὰ ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις ἀπονομῆς προνομίων εὐρεσιτεχνίας ἀποδεικνύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου. Ἐξασφαλίζοντες εἰς τὸν ἐφευρέτην τὴν ἐπικερδῆ ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐφευρέσεώς του θέλομεν φιλοτιμηθεῖν πάντα δυνάμενον νὰ καινοτομήσῃ εἰς ἐντατικὴν ἐργασίαν, ἐξ ἧς τὰ μέγιστα ἔχει νὰ ὠφελῆθῃ τὸ ἔθνος καὶ ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς.

Ἐν τέλει πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ χρῆσις ἀκαθάρτων ὀρυκτῶν ἐλαίων ἢ ἐλαίων Diesel ὡς καυσίμου ἕλης πρὸς παραγωγὴν κινήτηριον δυνάμεως εἰς τὴν βιομηχανίαν. Πρέπει ἡ εἰσαγωγὴ αὐτῶν νὰ εἶναι ἀτελής ὡς ἡ τῶν γαιανθράκων. Ἡ χρῆσις τῶν ἐλαίων αὐτῶν θέλει πολὺ βοηθήσῃ τὴν ἀκτοπλοῖαν καὶ μικρὰς ἐπιχειρήσεις ἰδίως ἀρδευτικὰς καὶ σχετιζομένας πρὸς τὴν γεωργίαν διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰδικῶν πετρελαιομηχανῶν ¹⁾.

Οὕτως ἐλπίζω νὰ δοθῇ ὠρισμένη κατεύθυνσις εἰς τὰς συζητήσεις περὶ τῶν μέτρων καὶ τοῦ βαθμοῦ ἐνισχύσεως τῆς βιομηχανίας ἡμῶν. Ἐργασίαν πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐργασίας. Ἡ προστασία τὴν ὁποῖαν ζητοῦμεν σκοπὸν ἔχει τὴν ἐξασφάλισιν τῆς παραγωγικῆς ἐργασίας τοῦ ἀτόμου, τῶν ὁμάδων καὶ τοῦ ἔθνους ἐν συνόλῳ. Τὸ ἀποτελεσματικὸν τῆς ἐργασίας ταύτης θέλει ἀποδειχθῆ εἰς τὴν δημιουργίαν κεφαλαίου, κεφαλαίου τῶν ἀτόμων, τῶν ὁμάδων καὶ τοῦ ἔθνους. Πᾶς ζωτικὸς ὄργανισμὸς ἔχει περισσεῖαν δυνάμεως καὶ ἡ δύναμις αὕτη εἶναι τὸ κεφάλαιον. Τὸ ἐξωτερικὸν σημεῖον τῆς εὐδοκίμησεως τοῦ ἀτόμου, τῆς εὐδοκίμησεως τοῦ ἔθνους εἶναι ἡ δημιουργία περισσεΐας κεφαλαίου. Ἐφ' ὅσον ὁ ὄργανισμὸς διαθέτει περισσεῖαν δυνάμεως ζῆ καὶ προοδεύει ἐν ἀρνητικῇ περιπτώσει ἐπέρχεται ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀποσύνθεσις. Πάντα τὰ ἀγαθὰ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, τῆς συγκοινωνίας, τῆς ψυχαγωγίας κ.λ.π. προέρχονται ἐκ τοῦ κεφαλαίου. Ἐναντίον τοῦ κεφαλαίου ὀμιλοῦσι μόνον οἱ ἐκ τοῦ καφφενείου διορθωταὶ τοῦ κόσμου, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀπολαμβάνωσι δωρεὰν καὶ ἀκόπως τῶν πάντων καὶ συνεπῶς διαρκῶς ὄντες δυσηρεστημένοι καὶ μετὰ φθόνου ἀποβλέποντες πρὸς πάντα διὰ τῆς ἐργασίας του ἀναδειχθέντα. Ἡ ἀπαισιοδοξία των πρέπει νὰ εὐρίσκη φραγμένα τὰ ὄρα ἡμῶν. Ἡμεῖς δὲ συναισθανόμενοι τὴν ζωτικότητα τῆς φυλῆς μας νὰ ἀφοσιωθῶμεν ὀλοψύχως εἰς τὴν παραγωγικὴν ἐργασίαν ὅπως σὺν τῇ κυβερνητικῇ προστασίᾳ ἀναπτύξωμεν τὰς ἠθικὰς, πνευματικὰς καὶ ὕλικὰς ἡμῶν δυνάμεις καὶ καταστήσωμεν τὸ ἔθνος ἡμῶν ἐπίζηλον καὶ σεβαστόν. Τὸ ἔμβλημα ἡμῶν ἔστω «*Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει*».

Τῆ 2 Αὐγούστου 1912.

¹⁾ Συγχρόνως τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν κατόπιν προγενεστέρων ἐνεργειῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 118 τῆς 1 Αὐγούστου 1912 ἐγκυκλίου του ἐπέτρεψε τὴν ἀτελεῖ εἰσαγωγὴν νάφθης πρὸς κίνησιν μηχανῶν ἰδίου συστήματος.